

ÚRVILÁG magazin

(<http://www.urvilag.hu>)

A PECS-keret véges! - úrnapi összefoglaló

(Rovat: Hazai kutatóhelyek és űripar, Korszerű oktatás , Szakmapolitika - 2006.11.09.)

2006. november 9-én, a MŰI és a MANT közös rendezvényének történetében első alkalommal, a Jövő Házában került sor a legnagyobb hazai űrkutatási eseményre, az idei Űrnapra. A rendezvényt Kovács Kálmán környezetvédelmi államtitkár nyitotta meg.

Néhány perces késéssel, de telt ház előtt kezdődött a Magyar Űrkutatási Iroda és a Magyar Asztronautikai Társaság közös rendezvénye, az Űrnap 2006 űrkutatási konferencia.

A Világűrhet alkalmából meghirdetett legnagyobb hazai űrkutatási eseményre annyian voltak kíváncsiak, hogy pótszékeket kellett a terembe vinni. Ezen persze nem is lehet nagyon csodálkozni, hiszen a Magyar Űrkutatási Iroda igen sok nehéz átalakuláson ment keresztül az elmúlt esztendőben. Elég, ha a MŰI-ben dolgozó köztisztviselők számát tekintjük: az egy évvel ezelőtti öt fő helyett most hárman a MŰI munkatársai. Az Iroda elvesztve tavalyi teljes önállóságát, 2006. január 1-jétől előbb az Informatikai és Hírközlési Minisztérium szakmailag önálló főosztályaként, majd 2006. június 9-től a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium részeként, 2006. augusztus 1-jétől pedig a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Nemzetközi és Közösségi Főosztályának Űrkutatási osztályaként működik tovább.

Kovács Kálmán környezetvédelmi és vízügyi államtitkár, a magyar űrkutatás

korábbi felügyelő minisztere megnyitja az Űrnapot

A magyar űrkutatás helyzete azonban sokkal jobban alakult, éppenséggel a sikerek száma alapján teljesen pozitív képet festhetnénk, ha azokat az átalakulásokkal járó adminisztratív nehézségek nem árnyékolnák be. A német kiadás után elsőként magyar nyelven jelent meg az ESA támogatásával készített Iskolai Űratlasz; magyar diákok első ízben vettek részt az ESA hallgatói parabolarepülési programjában, s saját kísérletüket ugyan nem valósíthatták meg, részt vehettek egy nemzetközi orvos-biológiai kísérletben; magyar hallgatók három műszer elkészítésének lehetőségét nyerték el az ESA SSETI műholdprogramjában; az ENSZ Világűrbizottsága magyar alelnököt választott Both Előd MŰI-igazgató személyében; a miniszterelnök határozatban adott felhatalmazást az ESA-csatlakozási tárgyalások megkezdésére; s végül, de nem utolsó sorban, három magyar kutatóhely és egy űripari cég elnyerte a lehetőséget, hogy az ESA az EU finanszírozásából kísérleti eszközeiket feljuttassa a Nemzetközi Űrállomásra (SURE program).

Az Űrkutatási Tudományos Tanács elnökének, egyben a Magyar Asztronautikai Társaság örökös tiszteletbeli elnökének, Almár Ivánnak a köszöntőjét követő megnyitó beszédében Kovács Kálmán (aki informatikai és hírközlési miniszterként 2006. június 9-ig felügyelte az űrkutatást, augusztus 1-je óta pedig a felügyeletet ellátó környezetvédelmi és vízügyi miniszter helyetteseként, környezetvédelmi államtitkárként látja el feladatát) az elmúlt év sikerei mellett a hazai űrkutatás előtt álló feladatokról is szólt, hangsúlyozta az ESA-val történő tárgyalások megkezdésének fontosságát, kiemelte a SURE-programban elért magyar sikereket, név szerint is megemlítve a győztes csoportok vezetőit (Balázs László - MTA Pszichológiai Intézet, Bérces Attila - MTA-SE Biofizikai Kutatócsoport, Pázmándi Tamás - MTA KFKI AEKI és Bárczy Pál - Admatis Kft.). Kiemelte, az Admatis volt a szerte Európából pályázó űripari cégek közül a legjobb, s egyben az űrfizika területén is a legjobb pályázatot nyújtotta be.

Marc Heppener a SURE programról beszélt

Both Előd, a MŰI igazgatója a MŰI és a hazai űrkutatás sikereiről szintén részletesen beszélt, míg a jelenlegi nehézségekről és megoldatlan kérdésekről is részletesen szólt. Az egyik ilyen gond az egyik nagy sikerhez köthető. Magyar egyetemisták építhetik az SSETI műhold tápegységét és két tudományos berendezését. Sajnos azonban a Magyarország és az ESA között fennálló megállapodásban az ESA által a magyar kutatóhelyek és cégek számára pályázati rendszerben visszajuttatható közel egymillió euró (PECS program) opcionális növelése nem történt meg, ez az összeg pedig szinte teljes egészében le lett kötve, így a diákműhold (és az időközben felvetődő újabb programok) megvalósulása veszélybe kerülhet.

A díjak, kitüntetések átadása következett. Az Európai Űrügynökség VenusExpress űrszondájának ASPERA-4 kísérleti műszerének fejlesztéért "Magyar Űrkutatásért Oklevelet" kaptak: Balajthy Kálmán, Gödri Botond, Peske Jánosné, Sulyán János, Szalai Lajos és Vizi Pál Gábor. A MANT Ifjúsági Űrtáborának szervezéséért és a GEMMA – Első Magyar Űrmisszió Szimulátor megépítésében való közreműködésért Kővágó Csaba, a Hunveyor egyetemi kísérleti űrszonda-modell kifejlesztéséért Hudoba György, rajtuk kívül pedig Hegyi Sándor "Magyar Asztronautikai Társaságért Oklevelet" kapott. A MANT többi elismerését a december 8-i MANT ünnepi emlékülésén adják át.

Teltházazs Űrnap

Ezt követték a szakmai előadások, melyek apropóját a MŰI KvVM-be integrálódása mellett a hazai és európai űrkutatás valóban jelentős hányadot jelentő környezetvédelmi alkalmazásai adták. Ennek megfelelően Büttner György (Földmérési és Távérzékelési Intézet) A GMES keretében végrehajtandó első európai földmegfigyelési program címmel, Mika János (Országos Meteorológiai Szolgálat) Nagyvárosaink időjárása – makacs tendenciák, új kockázatok címmel, Ferencz Csaba (ELTE Geofizikai

Tanszék): Katasztrófavédelem és űrkutatás címmel, Apáthy István (MTA KFKI Atomenergiái Kutatóintézet) Újabb dózismérési eredmények címmel és Mucsi László (Szegedi Tudományegyetem) Olajvezetékek vizsgálata hőkamerás légifelvelelkekkel címmel tartott előadást. Az idei külföldi meghívott előadó Marc Heppener (Európai Űrügynökség) volt, aki a SURE program vezetőjeként a SURE-ban rejlő lehetőségekről beszélt International Space Station: a Unique Research Infrastructure – and a Unique ESA Program címmel, angol nyelven megtartott előadásában.

A 2006-os Űrnapot követően a SURE program nyertes csoportjainak képviselői Marc Heppenerrel és Marie Dioppal, a SURE program koordinátorával, valamint Both Előd MŰI-igazgatóval a Magyar Űrkutatási Iroda Dob utcai székhelyén tárgyaltak a megvalósítás részleteiről.

[Horvai Ferenc](#)

[Teljes verzió](#)

© 2002-2009